



Aan de Gemeenteraadsleden van Edam-Volendam
Betreft: plannen met de Purmer

Edam, 17 mei 2021

Geachte raadsleden,

Vereniging Oud Edam maakt zich zorgen over de Purmer. De stad Edam heeft een eeuwenoude cultuurhistorische relatie met de Purmer en volgens de statuten van Oud Edam valt de Purmer in het belangengebied van de vereniging.

Op donderdag 20 mei beslist u over het voorstel tot kennisnemen van het plan van aanpak en de voorgenomen planning voor de gezamenlijke omgevingsvisie De Purmer (voorstelnummer 35-2021). Dit lijkt wellicht een formaliteit, maar toch willen wij het volgende onder uw aandacht brengen. Wij hopen dat u hier een discussiestuk van wilt maken.

De gemeente Edam-Volendam heeft met Purmerend en Waterland een Plan van Aanpak opgesteld voor een "Gezamenlijke Omgevingsvisie De Purmer". Maar het lijkt er nu op dat de gemeente Edam-Volendam, met spoed, eigen plannen wil ontwikkelen op de gronden die onder het voorkeursrecht vallen: een bedrijventerrein, waarvan niet vaststaat of het nodig is.

De gemeente heeft in 2020 een voorkeursrecht gevestigd op gronden in de Purmer op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg). Bij besluit van 17 september 2020 heeft de gemeenteraad de gronden aangewezen voor het vestigen van een voorkeursrecht. Dat recht zou mogelijk binnenkort komen te vervallen. Daarom zou de gemeente snel door willen gaan met de planvorming voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein in de Purmer.

Op grond van de Wvg vervalt dit besluit van rechtswege na drie jaar, tenzij (in dit geval) voor 30 juni 2023 een structuurvisie, bestemmingsplan of inpassingsplan is vastgesteld. In het licht van de nieuwe Omgevingswet wordt inmiddels gesproken van een omgevingsvisie.

Haast

In onze ogen maakt de gemeente Edam-Volendam nu onnodig veel haast met de planvorming. Waarom die haast? Het voorkeursrecht vervalt immers niet binnenkort, maar pas in 2023. Haast is een slechte raadgever en levert nooit goede of doordachte plannen op. Bovendien: waar is de regionale samenwerking gebleven? Er zou toch een gezamenlijke omgevingsvisie komen?

De huidige plannenmakerij van de gemeente gaat een stap verder dan wat in de zomer van 2020 werd gesuggereerd: het voorkeursrecht was volgens de berichtgeving bedoeld om grondspeculanten de pas af te snijden. Het voorkeursrecht was gestoeld op een samenwerking tussen Purmerend, Waterland en Edam-Volendam. In de gezamenlijk opgestelde "Inventarisatie De Purmer, nuttig en aangenaam landschap 2.0" is sprake van een gezamenlijke visie op o.a. bedrijvigheid.

In de inventarisatie wordt in dit kader gesproken van “onderzoek naar ruimtebehoefte voor regionale bedrijvigheid op korte en middellange termijn, optimaliseren van Baanste Noord en bij mogelijke uitbreiding in Baanste Noordoost zorgen voor een landschappelijke aansluiting”. Bij Baanste Noordoost leze men: het grondgebied van Edam-Volendam. In het Plan van Aanpak staat in hoofdstuk 1, op pagina 3, “voor het onderwerp bedrijvigheid wordt apart onderzocht of en in welke mate de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein bovenin de Purmer in de visie een plaats krijgt”.

Nu lijkt de gemeente Edam-Volendam op eigen houtje verder te willen gaan en de Baanste Noordoost los van de gezamenlijke plannen te willen ontwikkelen. Er zijn drie scenario's opgesteld: een klein, middelgroot of groot bedrijventerrein. Oftewel: een hoekje tegen de Baanste Noord aan, een groter gedeelte of het complete gebied in kwestie. Een vierde scenario, met sportvelden en een voetbalstadion in het gebied, is er later aan toegevoegd. Op een van de online participatieavonden viel het woord “onteigening” al. Dat strookt in onze ogen niet met het voorkeursrecht. Bovendien is het woord “onteigening” zeker in de participatiefase uitermate bedreigend voor de grondeigenaren - veelal agrariërs die trots zijn op hun bedrijf.

De gemeente tilt haar eigen bedrijventerrein voortijdig uit de gezamenlijke regionale omgevingsvisie.

Wij komen tot deze bevinding op basis van de twee participatieavonden, waar omwonenden en belangstellenden digitaal met suggestieve vragen en vergevorderde scenario's werden geconfronteerd, in een denkrichting werden geduwd en tot het maken van keuzes aangespoord. De plannen leken al klaar te liggen – of we maar wilden tekenen bij het kruisje. Zo kwam het over.

Wij vragen u met klem om niet met een overhaaste planvorming in te stemmen, zodat de komende toegestane tijd (tot 30 juni 2023) gebruikt kan worden om tot een weloverwogen plan te komen. Een gezamenlijk plan, waarbij ‘onze’ Purmer niet het loodje legt. Een bedrijventerrein op dit gedeelte van de Purmer betekent een enorme aantasting van het open landschap en de cultuurhistorie. Bovendien wordt hiermee het vrije zicht op het rijks-beschermd stadsgezicht enorm aangetast.

Na de participatieavonden zijn er nog vele vraagtekens.

Hoe goed is er écht gekeken naar de behoefte aan een bedrijventerrein? Is er gekeken naar het type bedrijven? Is er rekening gehouden met een veranderende mobiliteit en de dynamiek van de maatschappij? Vooral het punt “optimaliseren van Baanste Noord” uit de Inventarisatie is een punt om grondig bij stil te staan. Ik verwijs hierbij naar de uitspraak d.d. 14 september 2016 inzake de uitbreiding van het industrieterrein aan de Oosthuizerweg, waarin de Raad van State stelt dat er nog voldoende ruimte is in de Baanste Noord. Die ruimte is er nog steeds. Royaal zelfs voor de toekomstige behoefte van Edam-Volendam. Ook op de ‘oude’ Baanste is plek. Dus waarom zou de gemeente Edam-Volendam op eigen houtje drie scenario's moeten ontwikkelen voor de Purmer – waaraan onlangs zelfs een vierde optie is toegevoegd? Als er samenwerking is tussen Waterland, Purmerend en Edam-Volendam, waarom kunnen bedrijven dan niet naar de Baanste Noord?

Volgens het stappenplan van de gemeente en bureau Over Morgen moet er in oktober/ november 2021 een scenario gekozen worden. Wij hopen van harte dat er alternatieve scenario's worden toegevoegd aan de drie (inmiddels vier) scenario's die ons in de participatiebijeenkomst van 28, resp.

29 april zijn voorgeschoteld. De huidige scenario's zijn allerm minst bevredigend. Overigens: het is behoorlijk slordig dat er tot nu toe nog geen verslag van deze bijeenkomst is verstuurd.

Duidelijkheid voor bewoners en andere belanghebbenden, zou een belangrijke overweging zijn om haast te maken met de plannen voor de Purmer. Wij zijn van mening dat de bewoners meer gebaat zijn bij een gedegen planvorming zonder het spreekwoordelijke mes op de keel.

Tot slot: het is tamelijk wrang dat zich dit allemaal afspeelt aan de vooravond van viering van 400 jaar Purmer, waarvoor de gemeente zelfs een subsidie heeft verstrekt.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Vereniging Oud Edam,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Leontien Rosier', enclosed within a faint, hand-drawn oval.

Leontien Rosier